FORSVARSBYGG

MELDALSVEIEN, HÅRBERG, nasjonal planID 5015201904

DETALJREGULERINGSPLAN

PLANBESKRIVELSE

Forsvarsbygg rapport | 23. juni 2020

MELDALSVEIEN, HÅRBERG, nasjonal planID 5015201904

DETALJREGULERINGSPLAN

PLANBESKRIVELSE

RAPPORTINFORMASJON	
Oppdragsgiver	Forsvarsbygg
Kontaktperson	Sturla Johnsen
Forfatter(e)	ALM v/ Kai Lande, Jan Martin Ståvi og Kjell Arne Valvik
Dato	23.06.2020

GODKJENT AV

23.06.2020 Sturla Johnsen/prosjektsjef

Forord

Stortinget vedtok i 2009 innkjøp av nye kampfly F-35. Etter et omfattende utredningsarbeid vedtok Stortinget 14. juni 2012 at de nye kampflyene F-35 skal stasjoneres på Ørland.

Utbyggingen av Ørland flystasjon gjennomføres i henhold til *Reguleringsplan for Ørland Hovedflystasjon*. Denne reguleringsplanen ble vedtatt av kommunestyret i Ørland 13.11.2014, og endelig godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 10.8.2015.

Utbygging av ny Kampflybase har pågått siden 2015, og pågår fortsatt.

I forbindelse etablering av ny kampflybase er det gjennomført åpne og beskyttede risikoanalyser, og det er utarbeidet et vakt- og sikringskonsept som er beskyttet på nasjonalt nivå.

Forsvaret har ut fra dette et behov for å justere ytre grense for baseområdet i området Meldalsveien-Hårberg. Det aktuelle arealet er planlagt innlemmet i flystasjonens areal. Eiendommer som er planlagt å inngå i flystasjonen er ervervet av Forsvaret, eller slikt erverv er igangsatt.

Planarbeidet er gjennomført for Forsvarsbygg av konsulentgruppen ALM – Asplan Viak AS, LPO arkitekter og Multiconsult AS.

Innholdsfortegnelse

Forord **3**
1 Bakgrunn **6**
1.1 Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon 6
1.2 Hensikten med planen 6
1.3 Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold 6
1.4 Krav om konsekvensutredning 7
2 Planprosessen og innspill til planarbeidet **8**
2.1 Oppstart av planarbeid og medvirkning i planarbeidet 8
2.2 Uttalelser til varsel om planoppstart 9
2.3 Uttalelser til oppheving av reguleringsplan 13
3 Planstatus og rammebetingelser **14**
3.1 Overordnede planer 14
3.2 Gjeldende reguleringsplaner i området/tilgrensende planer 15
3.3 Statlige planretningslinjer/rammer/føringer 16
4 Beskrivelse av planområdet **17**
4.1 Beliggenhet, atkomst- og eierforhold. 17
4.2 Planområdets størrelse og dagens arealbruk 18
4.3 Grunnforhold og topografi 18
4.4 Støyforhold 18
4.5 Verdiregistreringer miljøtema 19
4.6 Risiko og sårbarhet 22
5 Beskrivelse av planforslaget **24**
5.1 Planlagt arealbruk 24
5.2 Nødvendige tiltak for å gjennomføre planen 24
5.3 Reguleringsbestemmelser 24
5.4 Reguleringsformål 26
5.5 Hensynssoner 27
5.6 Bestemmelsesområder 27
5.7 Atkomster og eiendomsforhold 27
5.8 Bebyggelse som er forutsatt fjernet 27
6 Virkninger av planforslaget **28**
6.1 Landskap, estetikk og arkitektonisk kvalitet 28
6.2 Landbruk 28
6.3 Naturmangfold 28

6.4 Kulturminner og kulturmiljø 29
6.5 Nærmiljø og friluftsliv 30
6.6 Grunnforhold 30
6.7 Trafikkforhold 30
6.8 Risiko og sårbarhet 31
6.8.1 Risiko for liv og helse 31
6.8.2 Risiko for stabilitet 32
6.8.3 Risiko for materielle verdier 32

1 Bakgrunn

1.1 Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon

Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon ble godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 10.8.2015. Planen la til rette for en utvikling av flystasjonen og utbygging av base for F-35 kampfly.

Planvedtaket la til rette for en utbygging som medførte økte støykonsekvenser utenfor flystasjonen. Blant annet ble større deler av området ved Meldalsveien og Hårberg vest for fv. 6408 liggende i rød støysone, og støybestemmelser gjorde at boliger i denne sonen ble tilbudt innløsning.

I 2016 kjøpte Forsvarsbygg Hårberg skole. Bakgrunnen var skolens beliggenhet ved hovedatkomsten til flystasjonen, samt at skolen var utsatt for flystøy.

Utbygging av flystasjonen har medført behov for et nytt beskyttelses- og sikringskonsept for flystasjonen. I årene etter at reguleringsplanen ble vedtatt i 2015, har blant annet endringer i de nasjonale trusselvurderingene medført endrede behov knyttet til beskyttelse og sikring av flystasjonen. Vurderinger rundt dette er beskyttet iht. sikkerhetsloven, men inngår som en viktig begrunnelse for Forsvarets behov for utvidelse av flystasjonens areal ved Hårberg, og dermed dette planforslaget.

1.2 Hensikten med planen

Hensikt med planarbeidet er å reguleringsmessig tilrettelegge for en mindre utvidelse av Ørlandet flystasjon, i området Meldalsveien-Hårberg. Innenfor området som er omfattet av planforslaget planlegges etablert sikringstiltak (ytre perimeter) for flystasjonen. Etablering av disse anleggene inngår i planer for en helhetlig utbygging av Ørland flystasjon, slik denne er beskrevet i planbeskrivelsen for Ørland hovedflystasjon[1].

Forsvarsbygg ønsker å harmonisere arealbruksformål og bestemmelser for arealbruk innenfor området med bestemmelser og formål i reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon, vedtatt av Ørland kommunestyre 13.11.2014 og stadfestet med endringer av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 10.8.2015. Denne planen har vært gjenstand for grundige avveininger av arealbruk og bestemmelser til arealbruk, og ble endelig godkjent av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 10.8.2015.

1.3 Forslagstiller, plankonsulent, eierforhold

Planen fremmes av Forsvarsbygg som en detaljregulering. ALM-gruppen har bistått Forsvarsbygg i utarbeidelsen av planforslag.

Alle private eiendommer som reguleres til forsvarsformål er ervervet av Forsvaret.

[1] Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon, planbeskrivelse. Forsvarsbygg kampflybase 17.01.2014

1.4 Krav om konsekvensutredning

For reguleringsplaner som kan få vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal planbeskrivelsen gi en særskilt vurdering og beskrivelse – konsekvensutredning – av planens virkninger for miljø og samfunn.

Det er ingen elementer (bygg osv) i planområdet som i seg selv er av slik størrelse eller egenskap for øvrig at planen omfattes av forskrift om konsekvensutredning. Tiltakshaver og Ørland kommune har vurdert at det ikke er krav om konsekvensutredning av reguleringsplanen[2]. Ved regulering av Ørland flystasjon ble det gjennomført en grundig konsekvensvurdering av reguleringsplanen. Det aktuelle området som er omfattet av dette planforslaget ligger innenfor influensområdet som er verdivurdert i tidligere konsekvensutredning, og det vurderes derfor å være et godt kunnskapsgrunnlag for å vurdere en utvidelse av flystasjons areal. Det er ikke kjente forhold som indikerer at vesentlige deler av kunnskapsgrunnlaget som foreligger er utdatert eller på annen måte mangelfullt.

Kunnskapsgrunnlaget viser at det særlig er jordressurser og kulturminneverdier som påvirkes av tiltaket. En ny konsekvensutredning vil etter forslagsstillers synspunkt ikke medføre vesentlig endret kunnskapsgrunnlag om forhold som kan bli påvirket og ha vesentlig virkning for miljø eller samfunn.

Aktuelle faktorer som kan bli påvirket av tiltaket blir vurdert i planbeskrivelsen.

[2] Referat fra oppstartsmøte – Detaljreguleringsplan Meldalsveien, Hårberg, 30.10.19, Ørland kommune saksref. 2019/1846

2 Planprosessen og innspill til planarbeidet

2.1 Oppstart av planarbeid og medvirkning i planarbeidet

Oppstartsmøte med Ørland kommune ble holdt 15.10.2019. Forslagstiller redegjorde her for hensikten med planarbeidet, og kommunens forventninger og krav til gjennomføring av planarbeidet ble her gitt.

Oppstart av planarbeid ble kunngjort på www.orland.kommune.no og i avisa Fosna-folket 29.11.2019, med frist for uttale til varselet 31.12.2019. Myndigheter, grunneiere og andre direkte berørte av planarbeidet ble varslet i eget brev.

Figur 2-1 Varsel om oppstart av planarbeid. Fra www.orland.kommune.no (dato 22.12.2019)

Forsvarsbygg har gjennom oppkjøp av eiendom i planområdet vært i dialog med alle grunneiere som er dirkete berørt av tiltaket som planlegges gjennomført.

Planarbeidet har et begrenset antall direkte berørte, og det ansees ikke stort behov for medvirkningsopplegg ut over det som gjennomføres i forbindelse med eiendomskjøp, oppstart av planarbeid og høring av planforslag.

2.2 Uttalelser til varsel om planoppstart

Følgende uttalelser til varsel om oppstart av planarbeid er innkommet:

1. Nettselskapet AS, 27.11.19
2. Statens vegvesen, 29.11.19
3. NVE, 10.12.2019
4. Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid, 15.12.19
5. Trøndelag fylkeskommune, 17.12.19
6. Trøndelag fylkeskommune, 18.12.19
7. Fylkesmannen i Trøndelag, 18.12.19
8. Hilde-Sofie Sjefstad Hoel og Hans-Martin Sjefstad Hoel, 30.12.19
9. Ørland Bondelag, 06.01.20

Nedenfor gis forslagstillers sammendrag og oppsummering av hovedpunkter i høringsuttalelsene:

1. Nettselskapet AS, 27.11.19	**Forslagsstillers kommentar**
Nettselskapet AS har en trafokiosk stående inne på eiendom 69/106 som må flyttes dersom den havner på innsiden av ytre perimeter.	Uttalen tas til orientering. Behov for omlegging av eksisterende infrastruktur skal ivaretas ved detaljprosjektering av anlegg.

2. Statens vegvesen, 29.11.19	**Forslagsstillers kommentar**
Forutsetter at det i det videre planarbeidet avklares antall avkjørsler til fv. 6408, og at trafikksikkerhet/sikt i avkjørsler ivaretas.	Det planlegges ikke opprettholdt avkjørsler fra fv. 6408 inn i planområdet.
Byggegrense langs fv. 6408 er 30 meter.	Flere av dagens bygninger ligger nærmere fv. 6408 enn 30 meter. Det planlegges ikke etablert ny bebyggelse nærmere fylkesveien. Det legges til grunn at permanente gjerder mv. kan etableres innenfor byggegrense.

3. NVE, 10.12.2019	**Forslagsstillers kommentar**
Forutsetter at forhold vedrørende grunnforhold avklares i forbindelse med ROS-analysen til planforslaget og ikke utsettes til byggesak.	Det er ikkje registrert kvikkleire eller annen bløt leire innenfor planområdet. Det vises til ROS-analyse, samt kap. 4 nedenfor.

Anbefaler at det utarbeides et overvannsnotat som viser hvordan en har tenkt å løse utfordringer knyttet til endringer i nedbør, etablering av tette flater og overvannshåndtering. Anbefaler sterkt at overvannsproblematikk belyses gjennom planarbeidet	Området som er omfattet av reguleringsplanen inngår i område med felles overvannshåndtering innenfor Ørland flystasjon. Større omfang av harde flater og behov for drenering av grunnen gir økt behov for håndtering og bortledning av vann. Det er restriksjoner på etablering av vannspeil inne på flystasjonen. Grunnen består av hard leire og er ikke egnet for infiltrasjon. Nye overvannsanlegg prosjekteres for å fordøye/forsinke overvann, før bortledning til resipient eller kommunalt nett. Nye overvannsanlegg dimensjoneres for 20 eller 200 års gjentaksintervall + 20% klimafaktor, avhengig av om kapasitetsproblemer i overvannshåndteringen er vurdert som kritisk eller ikke for bygg og annen infrastruktur. Reguleringsplan tilrettelegger ikke for en intensiv utbygging av området, og det vil etter gjennomføring av utbygging være store arealer med myke flater som demper overflateavrenning.
4. Miljøorganisasjonen Grønn Fremtid, 15.12.19	**Forslagsstillers kommentar**
Ber om at forskrift om behandling av private planforslag legges til grunn for detaljreguleringen, deriblant planinitiativet og referatet fra oppstartsmøtet.	Forsvarsbygg er som et statlig forvaltningsorgan underlagt Forsvarsdepartementet, ikke omfattet av reglene for behandling av private planforslag.
Ber om ny tidsfrist for merknad på disse varsler fra tidspunkt hvor adekvat varsling er gjennomført.	Tiltakshaver er av den oppfatning at planvarsling er gjennomført i samsvar med reglene for dette, og at det derfor ikke er grunnlag for forlenget frist.

5. Trøndelag fylkeskommune, 17.12.19 **6. Trøndelag fylkeskommune, 18.12.19**	**Forslagsstillers kommentar**
Det er flere bygg innenfor planområdet som er SEFRAK-registrerte med til dels stor betydning for Ørlandet, særlig fremheves Tingstua, Ørlands første rådhus fra tidlig 1700-tall, og tilhørende låve. Byggene bør ikke tillates revet, gjenbruk og evt flytting til egnet sted for musealt formål bør vurderes.	Forsvarsbygg er i dialog med Ørland kommune og kulturminnemyndigheter om hvordan disse byggene kan ivaretas videre, og om de eventuelt kan flyttes. I reguleringsplanen forutsettes bygningene fjernet.

Viser til KU for Ørland flystasjon, temautredning kulturminner og kulturmiljø vedrørende betydning av matrikkelgården Hårberg. Vernet og historisk betydningsfull bebyggelse bes vurdert istandsatt og gjenbrukt innenfor Forsvarets forvaltningsområde, evt flyttes.	Se kommentar over. Flytting av bebyggelse er et skadereduserende tiltak som kan redusere negative virkninger av tiltaket på kulturmiljø.
Vurderer det som svært sannsynlig at området inneholder hittil ukjente automatisk fredede kulturminner, og det må gjennomføres arkeologisk feltregistrering innenfor planområdet.	Arkeologiske registreringer er gjennomført våren 2020.

7. Fylkesmannen i Trøndelag, 18.12.19	**Forslagsstillers kommentar**
Forutsetter at behovet for ytterligere omdisponering av dyrka jord til kampflybasen må være god begrunnet i konkrete behov	Utvidelse av flystasjonen er begrunnet i gjennomføring av omfattende sikringstiltak for flystasjonen. En del av arealene berøres ikke av byggetiltak, og arealet vil fortsette å kunne dyrkes i samsvar med dagens praksis for dyrking av jord inne på flystasjonen.
Grenseverdier for støy må overholdes, jfr. retningslinje T-1442/16.	Det planlegges ikke etablert støyende virksomhet innenfor området, men området er utsatt for flystøy fra Ørland flystasjon. Det foreslås identiske bestemmelser for støy innenfor planområdet og i anleggsperioden som ble utarbeidet i forbindelse med reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon, og stadfestet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet.
Retningslinjer for behandling av luftkvalitet T-1520 må legges til grunn for planforslaget	Det planlegges ikke etablert virksomhet med utslipp til luft. Bestemmelser om behandling av luftkvalitet i anleggsperioden foreslås identisk som i reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon.
Planen må vurderes etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12. Ved masseforflytning må det vurderes fare for spredning av fremmede arter.	Tas til orientering.
Håndtering av overvann må vurderes i planarbeidet. Overvann bør løses på overflaten og ikke gjennom overvannsnettet	Se kommentar til merknad fra NVE.

Det må gjennomføres en ROS-analyse for planområdet, med utgangspunkt i DSBs veileder fra 2017.	Det er utarbeidet en ROS-analyse for området.

8. Hilde-Sofie Sjefstad Hoel og Hans-Martin Sjefstad Hoel, 30.12.19	**Forslagsstillers kommentar**
Beboere og tidligere eiere av Meldalsveien 9B. Stiller spørsmålstegn ved prosess ved oppkjøp av eiendommer, lite informasjon og korte tidsfrister ved gjennomføring.	Kommentarene skyldes i stor grad prosessen rundt innløsning av hennes bofunksjon og ikke reguleringssaken. Sjefstad Hoel undertegnet i desember 2019 en avtale med Forsvarsbygg om innløsning av hennes bofunksjon. Avtalen omfattet også fellesarealer og sameie som hun selv referer til i sine merknader til reguleringsplanforslaget. Det bemerkes at hun under prosessen, for å sikre at hennes interesser ble ivaretatt, har vært representert med ulike advokater på Forsvarsbygg sin regning. Forsvarsbygg erkjenner at prosessen ikke har vært optimal.
Ønsker en skriftlig begrunnelse for hvorfor planarbeidet ikke er omfattet av forskrift om konsekvensutredninger. Stiller spørsmålstegn til habilitet hos kommunes saksbehandler og rolle til ordfører.	Forslagstiller har vurdert om det er krav til konsekvensutredning, og vurderingen var tilgjengelig ved varsel om planoppstart via Ørland kommunes nettsider. Kommunen støtter forslagstillers vurdering, jfr. referat fra oppstartsmøte. Vedrørende habilitet må dette vurderes når saken kommer til behandling i Ørland kommune.
Har ikke fått et reelt valg mellom støyisolering av bolig og innløsning, jfr. reguleringsbestemmelser for Ørland hovedflystasjon.	Dette punkt gjelder prosess rundt innløsning av hennes bofunksjon og ikke reguleringssaken. Det er forøvrig korrekt at Sjefstad Hoel ikke fikk tilbud om støyisolering.
Ønsker at omreguleringen stanser med umiddelbar virkning fram til kommentarer og spørsmål i uttale er besvart og begrunnet/dokumentert både fra Forsvarsbygg og Ørland kommune.	Tiltakshaver ønsker å fremme saken for planmyndigheten, som vil avgjøre videre saksgang.

9. Ørland Bondelag, 06.01.20	**Forslagsstillers kommentar**
Vil avvente å komme med høringsuttalelse til planforslag foreligger. Bondelaget er på generell basis motstandere av at uerstattelig matjord omreguleres til annet formål.	Merknaden tas til orientering.

2.3 Uttalelser til oppheving av reguleringsplan

Samtidig med varsling av planoppstart for Meldalsveien, Hårberg, ble det varslet om oppheving av reguleringsplan for Hårberg boligområde (PlanID 1621201001). Denne reguleringsplanen er ikke i samsvar med gjeldende kommuneplan, og overlapper i stor grad med forslag til ny reguleringsplan for Meldalsveien, Hårberg.

Det har innkommet to uttaler til varsel om oppheving av reguleringsplan:

Fylkesmannen i Trøndelag, 18.12.19 viser til uttalelse til reguleringsplan for Meldalsveien, Hårberg, og har ikke ytterligere kommentarer til oppheving av reguleringsplan for Hårberg boligområde.

Trøndelag fylkeskommune (18.12.19) har sendt felles brev om oppheving av reguleringsplan og varsling av planoppstart for Meldalsveien, Hårberg, men har ikke særskilte kommentarer til oppheving av eksisterende reguleringsplan.

Øvrige merknader til oppheving av reguleringsplan er ikke mottatt.

3 Planstatus og rammebetingelser

3.1 Overordnede planer

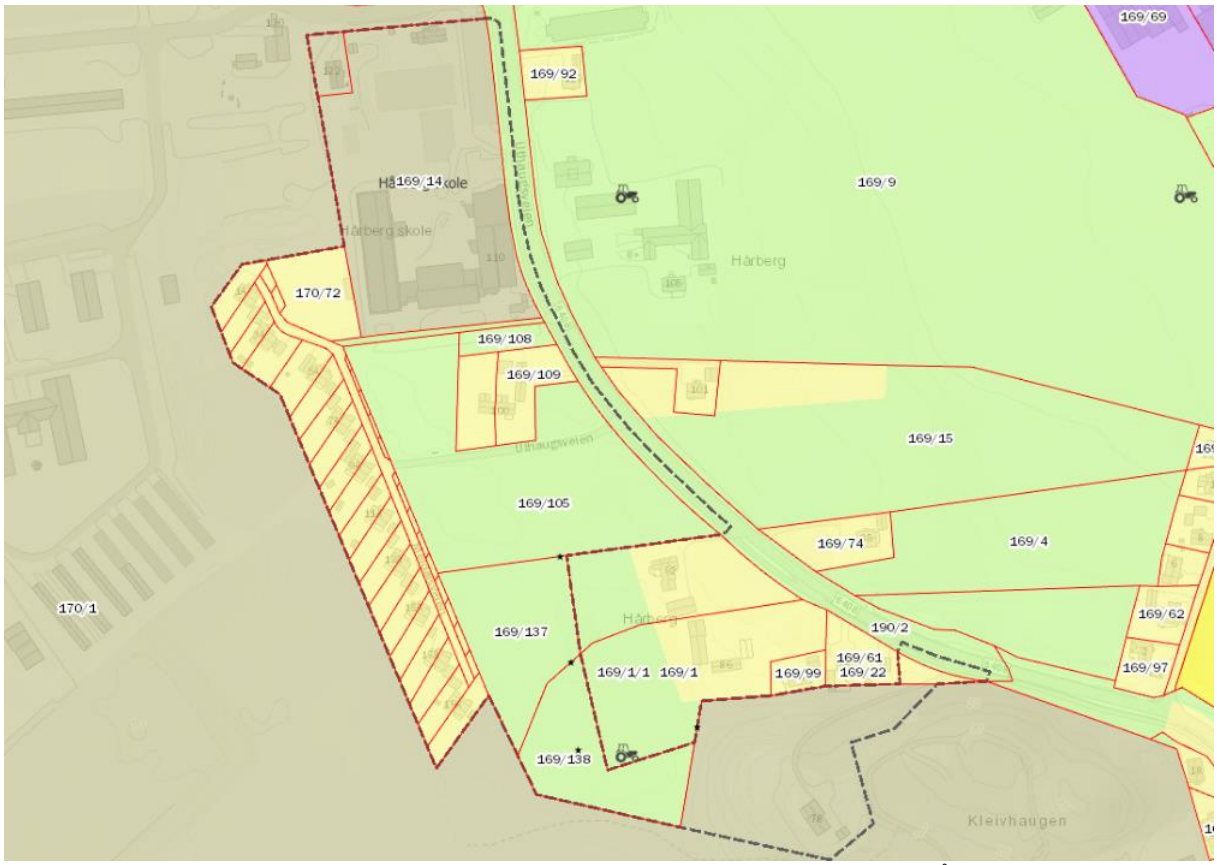
Regionale planer og strategier

Regional planstrategi for Trøndelag fylkeskommune 2016-2020 lister opp eksisterende planer og strategier i Trøndelagsfylkene; herunder følgende planer og strategier som ansees relevante for planarbeidet:

- ROS Trøndelag 2019
- Regional plan for vannforvaltning i vannregion Trøndelag 2016-2021 (avrenning/håndtering av vann fra flyplassen bør vurderes iht. vannforskriften)
- Regional plan for forvaltning av kulturminner 2014-2018
- Regional strategi for arealbruk 2014-2024

Kommuneplanens arealdel

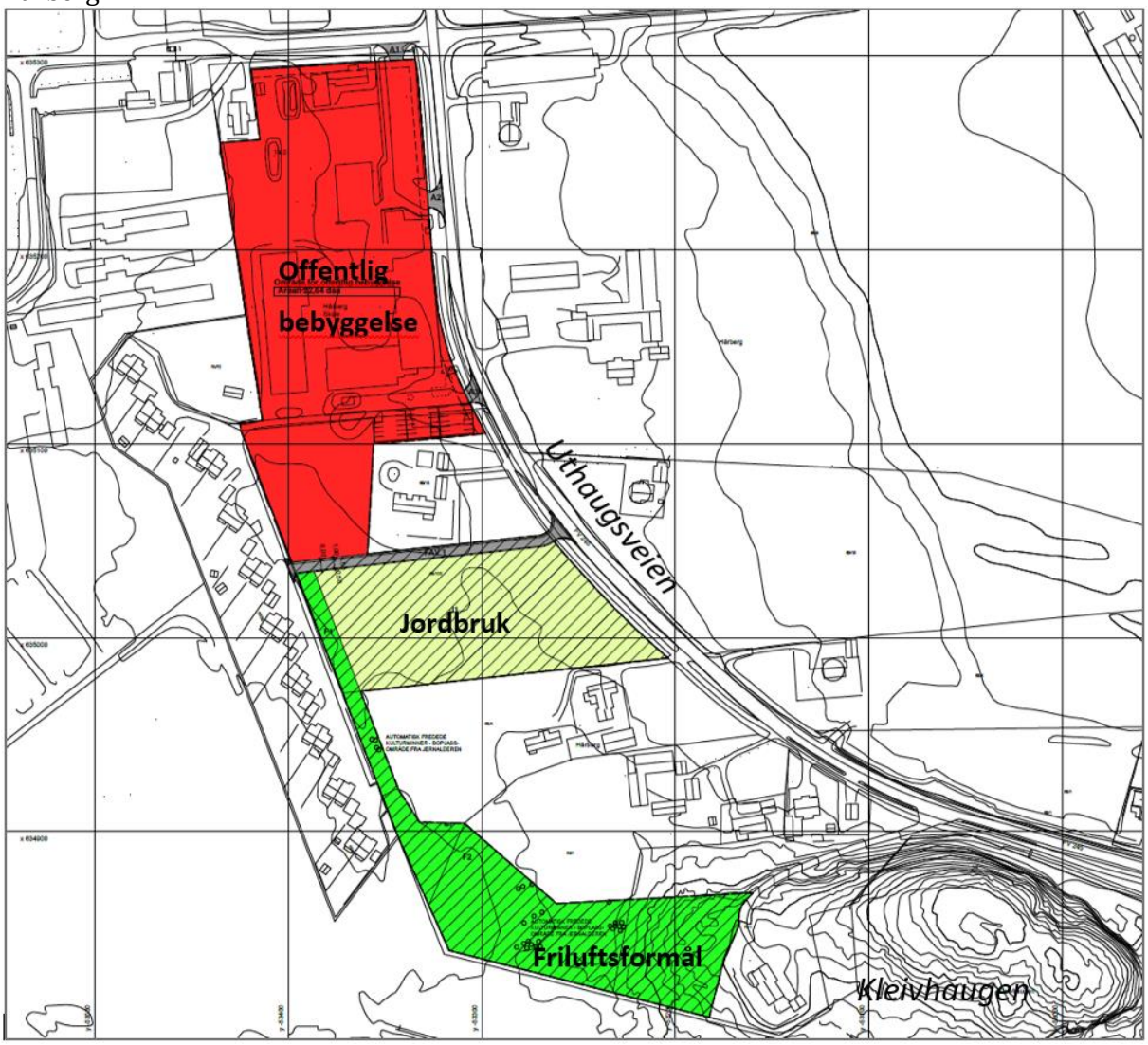
Kommuneplan for Ørland kommune ble vedtatt 18.5.2017. Etter sammenslåing med Bjugn kommune 1.1.2020 er planen gjeldende som en kommunedelplan. Planen disponerer planområdet til forsvarsformål (ca. 29 daa), boligbebyggelse (ca. 19 daa) og LNF-område (ca. 27 daa.).

Figur 3-1 Utsnitt av gjeldende kommuneplan for Ørland kommune, delplan Ørland. Stiplet strek markerer planområdets yttergrense. Brun farge er forsvarsformål, grønn farge er LNF-formål og gul farge er boligformål

3.2 Gjeldende reguleringsplaner i området/tilgrensende planer

Reguleringsplan for Hårberg boligområde (Plan ID 1621201001) gjelder for deler av området. Planen er ikke i samsvar med kommuneplan, og Ørland kommune ønsker å oppheve denne reguleringsplanen parallelt med behandling av nytt reguleringsplanforslag for Meldalsveien, Hårberg.

Reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon (PlanID 1621201305) grenser inn mot planområdet i sør, nord og vest.

Reguleringsplan for GS/vei Hårberg-Uthaug (PlanID 1621201304) regulerer Uthaugsveien nord for Tungaveien.

3.3 Statlige planretningslinjer/rammer/føringer

Planarbeidet kan særlig berøre interesser som følgende nasjonale statlige planretningslinjer/rammer/føringer skal sikre:

Rikspolitiske retningslinjer for å styrke barn og unges interesser i planleggingen
Retningslinjen forutsetter at barn og unges interesser synliggjøres i arealplansammenheng.

Statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging
Planretningslinjene gjelder for all planlegging og omfatter blant retningslinjer for avveining av jordvern mot andre interesser.

Statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning.
Retningslinjen forutsetter blant annet at det vurderes om endringer i klimaforhold gir et endret risiko- og sårbarhetsbilde.

Retningslinjer for støy i arealplanleggingen (T 1442/2016)
Retningslinjen skal legges til grunn av kommunene, regionale myndigheter og berørte statlige etater ved planlegging og behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven.

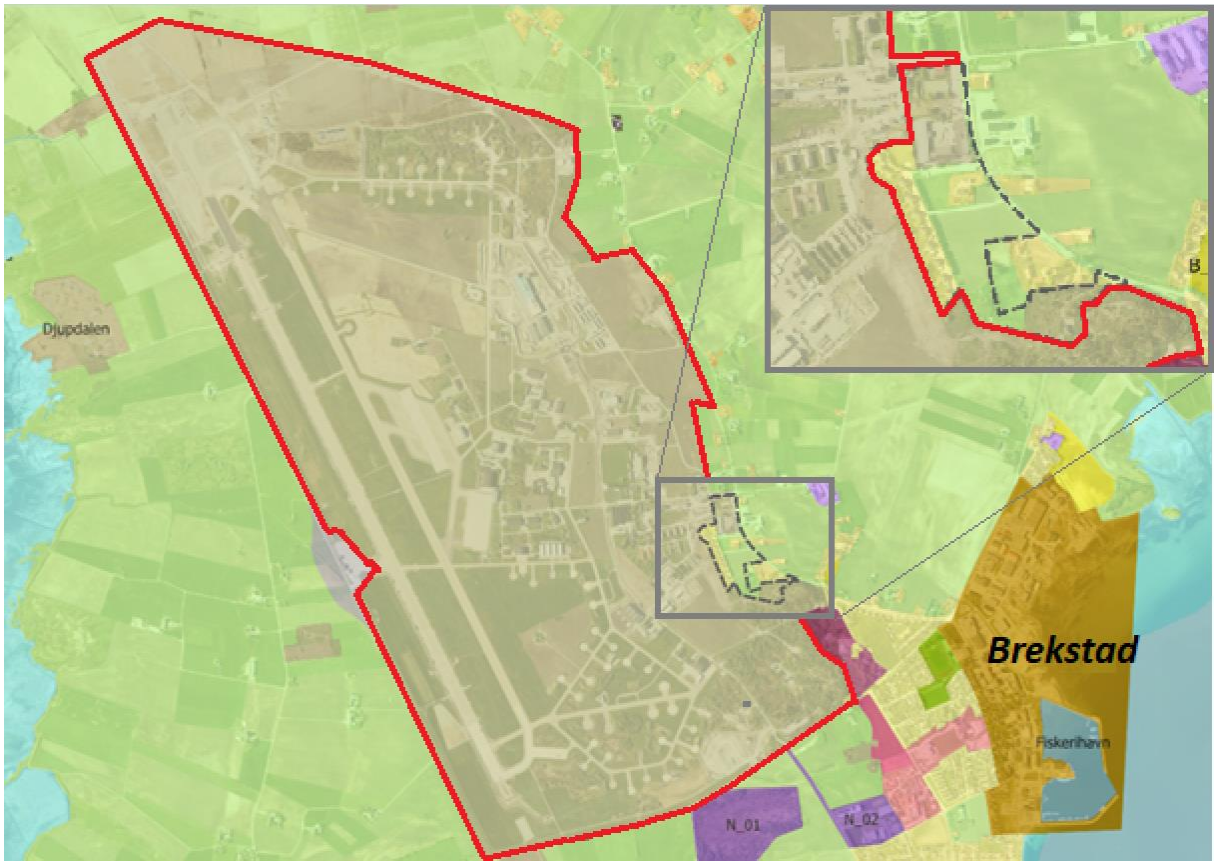
4 Beskrivelse av planområdet

4.1 Beliggenhet, atkomst- og eierforhold.

Planområdet ligger mellom Fv. 6408 Uthaugsveien og Ørland hovedflystasjon, ca. en kilometer nordover langs Uthaugsveien fra Brekstad sentrum. Planområdet omfatter deler av Kleivhaugen i sør som ikke tidligere er regulert, boligbebyggelse ved Meldalsveien, deler av landbruksarealer på Hårberg og tidligere Hårberg skole opp til hovedatkomst til Ørland flystasjon.

Fra fv. 6408 Uthaugsveien er det etablert 5 atkomster inn til de enkelte av eiendommene som er omfattet av planforslaget. Langs Uthaugsveien er det etablert gang- og sykkelveg fra Brekstad og opp til hovedatkomst til flystasjonen. I området ved Hårberg skole har Uthaugsveien fartsgrense 40 km/t, og det er relativt mange avkjørsler til tilstøtende eiendommer i dette området.

Forsvaret har ervervet grunn for gjennomføring av tiltaket.

Figur 4-1 Illustrasjon av planområdet sett i sammenheng med Brekstad sentrum og det totale regulerte arealet til Ørland hovedflystasjon. Areal som inngår i eksisterende reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon er markert med rødt omriss. Areal som inngår i forslag til reguleringsplan for Meldalsveien, Hårberg, er vist med grått stiplet omriss. I kartet er det vist ortofoto og gjeldende kommuneplan som bakgrunn for illustrasjon.

4.2 Planområdets størrelse og dagens arealbruk

Planområdet omfatter et areal på ca. 76 daa.

Med unntak av deler av Kleivhaugen er planområdet i dag dyrket eller bebygd.

Markslag innenfor området er klassifisert som følgende (AR5 marksalgsklasser):

Tabell 4-1Oversikt over dagens arealbruk innenfor området. Basert på AR5 markslagsklassifisering.

Marsklag	Areal (daa)
Bebygd	34,2
Samferdsel, veggrunn	1,0
Fulldyrka jord	22,5
Innmarksbeite	7,3
Skog	5,0
Åpen fastmark	5,5

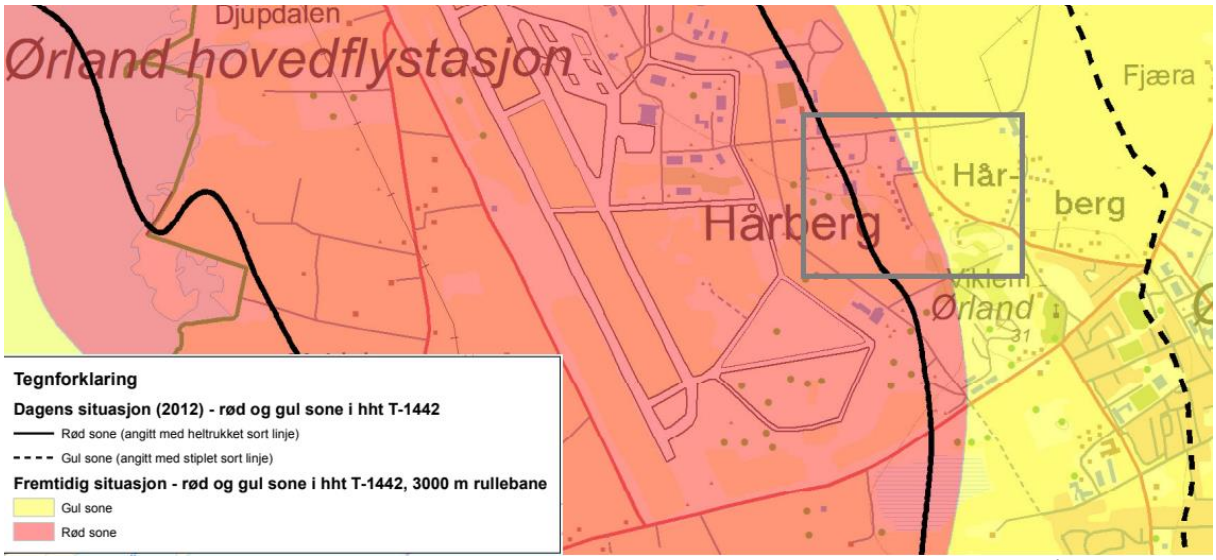
4.3 Grunnforhold og topografi

Planområdet ligger for en stor del mellom kote 10 og kote 12, stigende mot 22 opp mot Kleivhaugen i sør. Kleivhaugen utgjør en markant forhøyning i et ellers flatt jordbrukslandskap. Området ligger under marin grense. Geotekniske undersøkelser gjennomført i forbindelse med utbygging av Ørland hovedflystasjon viser at grunnen på flystasjonen består av et tykt lag med homogen fast og siltig leire. Det er gjennomført supplerende grunnundersøkelser i området Hårberg våren 2020. Ved Kleivhaugen er det fjell i dagen. Området nord for Kleivhaugen kan beskrives som flatt, og det er ikke rasfare i området.

Det er ikke registret områder med grunnforurensning innenfor planområdet.

4.4 Støyforhold

Hele planområdet er utsatt for flystøy. Med innfasing av F-35 kampfly vil støynivåene øke, og en stor del av området vil bli liggende i rød støysone. Øvrig areal ligger i gul sone fra flystøy. Støysituasjonen er grundig vurdert i forbindelse med utarbeidelse av reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon. Støybestemmelene som er angitt i reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon er gjeldende for området.

Figur 4-2 Utsnitt av beregnet støykotekart (Lden) som viser utbredelse av flystøy før og etter utbygging av Ørland flystasjon. Grå ramme gir en angivelse av planområdets plassering. Kilde: Forsvarsbygg, Støykotekart Lden, 8.12.2016.

4.5 Verdiregistreringer miljøtema

Det er gjort en grundig registrering og verdisetting av verdier knyttet til ikke-prissatte konsekvenstema («miljøkonsekvenser») i forbindelse med utarbeiding av reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon. Disse vurderingene omfatter det aktuelle planområdet, og ansees å utgjøre et godt og oppdatert kunnskapsgrunnlag for vurdering av virkninger av planforslaget knyttet til disse temaene. Nedenfor gjengis kort hovedpunkter fra disse vurderingene. Supplerende vurderinger til opprinnelige utredninger er gitt med *kursiv* skrift.

Landskapsverdi – planområdet inngikk i et verdisatt område med stor – middels stor landskapsverdi (delområde K – kampflybasen). Verdiområdet var avgrenset av Uthaugsveien mot øst, som skiller området mot de mer homogene omkringliggende jordbruksarealene som ble gitt stor verdi. Kleivhaugen danner sammen med Kjerkhaugen en overgang og buffer mot Brekstad og Ørland Kirke.

Figur 4-3 Bilde fra Uthaugsveien ved avkjøring mot Meldalsveien. Boligbebyggelse i Meldalsveien i bakgrunnen. Historisk viktige bygg (Tingstua mv.) i tilknytning til matrikkelgården Hårberg sentralt i bildet. Deler av Hårberg skole til høyre i bildet.

Naturverdi – innenfor det aktuelle planområdet ble det ikke kartlagt naturområder som kvalifiserer som natyrtypelokalitet iht. DN-håndbok 13, dvs. viktige og svært viktige områder for naturmangfold. *Iht. Naturbase er det observert stær, fiskemåke og tyrkerdue i nærheten i eller ved området. Artene er oppført på rødlista som nær truet. Artene er ikke spesifikt knyttet til planområdet, men artene nytter området som en del av et større leveområde.*

Kulturminner og kulturmiljø – Hårberg-Viklem utgjør samlet et kulturmiljø med stor verdi. Det er registrert bosetningsområder som strekker seg tilbake til bronsealder og jernalder innenfor planområdet Dette er de automatisk fredete bosetnings- og aktivitetsområdene ID 130798, 130799 og 115565. Lokalitetene består av spor etter huskonstruksjoner, ildsteder, kokegroper, dyrkingslag, mv.

Innenfor planområdet ble det vurdert stort potensial for funn av hittil ikke kjente automatisk fredete kulturminner. Det er derfor gjennomført arkeologisk registrering i området våren 2020. I tillegg til de tidligere kjente kulturminnelokalitetene ble det det avdekket hittil ikke kjente automatisk fredete bosetningsspor innenfor planområdet. Ut fra registreringene utført våren 2020, samt tidligere registreringer, kan det se ut til at planområdet rommer både et gårdsanlegg fra eldre jernalder og et gårdsanlegg med delvis bevarte kulturlag fra yngre jernalder/middelalder. I tillegg er det påvist en del mer spredte forekomster av anleggsspor.

Det er registret flere SEFRAK–registrerte bygninger fra nyere tid i Hårbergtunet innenfor planområdet (GBNR. 169/109 og 169/111). Bygningene har til dels stor betydning for Ørlandet. Tingstua er Ørlands første rådhus fra tidlig 1700-tall. Våningshus i tunet er fra samme tid (Bygningsnummer 183408313 og 183408321). Tunet på Hårberg med SEFRAK-registrerte bygninger er vurdert som historisk betydningsfull bebyggelse. Samlet utgjør bygningsmiljøet fra nyere tid i tunet på Hårberg, og den store tidsdybden i form av bosetningsspor fra bronse- og jernalder/middelalder, et kulturmiljø vurdert til stor kulturhistorisk verdi.

Figur 4-4. Våningshus og Tingstua (sommerstue) fra første del av 1700-tallet og stabbur fra 1948 i tunet på Hårberg. Foto Yrjar Heimbygdslag/Ivar Hopen – 2005.

Figur 4-5. Registrerte automatisk fredete kulturminner innenfor området etter kulturminneundersøkelser våren 2020. Blå strek er planavgrensning. Rød strek markerer område som ble gravd ut av NTNU VM i 2010 i forbindelse med tverrforbindelsen mellom Uthaugsveien og Meldalsveien. Tidligere registreringer i den nasjonale kulturminnebasen Askeladden markert med blågrønt og lilla. Rød heldekkende skravur markerer områder der fylkeskommunen har gjort ytterligere funn av eldre/yngre jernalders bosetningsspor. De nyregistrerte lokalitetene (rød skravur) er foreløpige avgrensinger. Kartillustrasjon: Trøndelag fylkeskommune.

For nærmere beskrivelse av kulturminneverdier i plan- og influensområdet vises det til uttaler fra Trøndelag fylkeskommune. I Forsvarsbyggs konsekvensutredning for Ørlandet hovedflystasjon, Temautredning kulturminner og kulturmiljø 10.01.2014, er betydningen av matrikkelgården Hårberg (gnr. 169) omtalt både i forhold til historisk utvikling og størrelse.

Nærmiljø og friluftsliv – det aktuelle planområdet inngikk ikke i et område som er registrert som et viktig friluftsområde. Området er utsatt for flystøy. *Området er i hovedsak bebygd eller dyrket, og er i hovedsak ikke tilgjengelig for friluftsaktiviteter, eller for barn- og unges lek. Kleivhaugen er i militært eie, og inngår i bebygd eiendom. I tilknytning til Meldalsveien er det etablert ballekeplass som har mistet sin funksjon ved Forsvarets erverv av disse eiendommene. Hårberg skole er ikke lengre i bruk som skole.*

Landbruksverdi – de dyrkede områdene innenfor planområdet er registrert med svært god jordkvalitet, og med svært høy eller høy verdi (www.kilden.nibio.no).

Figur 4-6 Registrert jordkvalitet innenfor planområdet. Kilde: www.kilden.nibio.no

4.6 Risiko og sårbarhet

Det er ikke kjent at det er høy sårbarhet knyttet til systemer eller anlegg innenfor planområdet eller i umiddelbar nærhet.

Det er i dag flere avkjørsler fra fv. 6408 inn i planområdet. Av sju registrerte ulykker på Uthaugsveien på aktuell strekning involverer tre ulykker fotgjengere og de fire øvrige er knyttet til kryss/avkjørsler uten at fotgjengere er involvert. Ulykkene med involvert fotgjenger skjedde alle før 1991, og involverte høyere fartsgrense på strekningen enn det er i dag.

En mindre del av området er registrert i NVE sitt aktsomhetskart for flom. Det er høy grunnvannstand i området, og i nedbørsintensive perioder kan grunnvannet stå helt i dagen.

Grunnforholdene i det aktuelle planområdet er godt kjent, og det er ikke kartlagt fare for skredhendelser.

5 Beskrivelse av planforslaget

5.1 Planlagt arealbruk

Formålet med planforslaget er å legge til rette for utbygging av ytre avgrensning («ytre perimeter») for Ørland flystasjon innenfor planområdet, samt tilrettelegge for øvrig militær virksomhet på flystasjonen. Arealet innenfor ytre avgrensning av flystasjonen vil være militært avsperret område med adgangskontroll i portene inn til flystasjonen. Gjennom området bygges to langsgående gjerder med 4-6 meter mellom gjerdene, jordvoll og kameramaster. Deler av området blir liggende utenfor gjerdelinjene, men vil være i forsvarets eie og inngå i det militære området.

Forbi Hårberg skole etableres gjerdelinjer mellom dagens bebyggelse Uthaugsveien. For å opprettholde en minimumsavstand mellom gjerdene på fire meter er det nødvendig med en lokal omlegging av gang- og sykkelvegen langs Uthaugsveien. Rabatt mellom dagens gang- og sykkelveg og kjørevegen innsnevres, og det planlegges etablert trafikkrekkverk i rabatten på den aktuelle strekningen. Bredde på gang- og sykkelveg opprettholdes som i dagens situasjon. Deler av dagens veggrunn reguleres til forsvarsformål, og det forutsettes at eiendomsgrense justeres i det aktuelle området.

Bygninger på gnr. 169/109 og 169/111 må rives eller flyttes som følge av tiltaket. Reguleringsplanen viser disse som «bygg som er forutsatt fjernet». To bygninger på disse eiendommene er SEFRAK-registrert (Tingstua og et våningshus, oppført første halvdel av 1700-tallet). Det er etablert dialog med Ørland kommune og Trøndelag fylkeskommune om hvordan disse bygningene eventuelt kan flyttes til annen lokasjon.

Boligbebyggelse i Meldalsveien vurderes opp mot Forsvarets framtidige behov på flystasjonen.

Områder som i dag nyttes til landbruksdrift vil omdisponeres til militært formål, men drift av arealene vil kunne opprettholdes på de arealer som ikke berøres av utbyggingstiltak, etter de prinsipper som gjelder for øvrig areal som nyttes til landbruksproduksjon på flystasjonen.

5.2 Nødvendige tiltak for å gjennomføre planen

All teknisk forsyning, altså veiatkomst, vannforsyning, avløp, energi mm, besørges via resten av flystasjonen. Tiltak innenfor planområdet utløser ikke behov for utvidete kapasiteter.

5.3 Reguleringsbestemmelser

Forslaget til reguleringsbestemmelser for området videreføres fra reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon, planID 1621201305, så langt det er relevant. Dette omfatter blant annet dokumentasjonskrav ved søknad om tiltak, bestemmelser om støy, bestemmelser om miljøoppfølging, bestemmelser om dyrking håndtering av matjord, samt relevante bestemmelser til arealformål. Disse bestemmelsene har vært gjennom en omfattende prosess med endelig stadfesting i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Bestemmelser om dokumentasjon ved søknad om tiltak

I reguleringsbestemmelsene er det krav om dokumentasjon som skal foreligge ved søknad om tiltak. Dokumentasjonskravene er videreført fra reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon. Utarbeidet dokumentasjon for Ørland hovedflystasjon vil i all hovedsak fylle dokumentasjonskravet, men vil ha et visst oppdateringsbehov før søknad om tiltak. Dokumentasjonskrav omfatter:

- Illustrasjonsplan for flystasjonen
- Formingsveileder
- Miljøoppfølgingsplan ytre miljø og bygg
- Plan for beskyttelse av omgivelsene mot støy og andre ulemper i bygge- og anleggsfasen
- Driftsplan som viser hvordan gravemasser og tilkjørte masser disponeres innenfor planområdet

Bestemmelser om støy

Det planlegges ikke for støyende virksomhet innenfor planområdet. Bestemmelser om støy fra Ørland hovedflystasjon på omgivelsene foreslås likevel videreført for å sikre en enhetlig håndtering av støyvirkninger innenfor og utenfor flystasjonen. Bestemmelser gjelder uavhengig av reguleringsformål og både innenfor og utenfor planområdet som angitt i bestemmelsene.

For støy i anleggsfasen legges støygrenser som gitt i T-1442/2016 til grunn (identisk med grenser i T-1442/2012).

Bestemmelser om miljøoppfølging

I reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon er det stilt krav om at miljøoppfølgingsplan for ytre miljø skal utarbeides i samråd med berørte myndigheter. Det legges til grunn at denne planen er utarbeidet og at den nyttes ved gjennomføring av aktuelle tiltak innenfor planområdet.

Det er ikke gitt bestemmelser om dimensjonering og utforming av overvannsanlegg. Bestemmelser om dette ble tatt av bestemmelser til reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon i forbindelse med departementets behandling av denne. Tilsvarende ble flere andre krav til innhold i miljøoppfølgingsplanen tatt ut av bestemmelsene ved departementets endelige vedtak av planen, og departementet forutsatte at Forsvaret i samråd med kommunen og andre berørte myndigheter avklarte innhold i miljøoppfølgingsplanen. Det legges til grunn at dette er gjort, og ikke er behov for egne bestemmelser om dette som avviker fra bestemmelser på flystasjonen for øvrig.

Areal som benyttes til midlertidig anleggsområde skal tilbakeføres til angitt formål etter anleggsperiodens slutt. Det er viktig å ta vare på matjorda og kvaliteten på jorda gjennom anleggsperioden. Driftsplan som angir disponering og mellomlagring av gravemasser skal utarbeides ved tiltak, jfr. reguleringsbestemmelsene pkt. 4.2.

Bestemmelser til hensynssoner

Det er innarbeidet bestemmelser om faregradsvurdering for flom innenfor hensynssone H320.

Det er videre innarbeidet bestemmelser til hensynssone knyttet til verneverdige bygg på Hårberg. Byggene må fjernes som følge av tiltaket, men skal fortrinnsvis flyttes og bevares.

5.4 Reguleringsformål

Området reguleres til følgende formål:

SOSI-kode	Formål	Betegnelse formål	Areal (m²)
2015	Gang- og sykkelveg	SGS	376
2018	Annen veggrunn, teknisk anlegg	SVT	378
4001	Forsvaret	M	74 816

2015 Gang- og sykkelveg

Innenfor området tillates etablert gang- og sykkelveg.

2018 Annen veggrunn, teknisk anlegg

Innenfor området tillates oppført anlegg som tilhører veganlegget. Mellom gang- og sykkelveg og kjøreveg skal det etableres veirekkverk der rabatt er innsnevret. Vegrekkverk skal ikke være til hinder for frisikt i kryss.

4001 Forsvaret (M)

Det er gitt bestemmelser til arealformål med tilsvarende ordlyd som felt F4 (operativt område i randsone) i reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon (planID1621201305).

Bestemmelser til reguleringsformål gir Forsvaret adgang til å oppføre de bygninger, konstruksjoner og anlegg som er nødvendige for å etablere og drifte anlegg for kampfly og forsvarsanlegg innenfor planområdet. Form, høyde og bruksformål på ny bebyggelse skal ta hensyn til sivil nabobebyggelse.

Grad av utnyttelse innenfor formålet er angitt som %BYA = 15. Eksisterende bebyggelse innenfor areal avsatt til forsvarsformål gir en BYA på omkring 9%, eksklusiv markparkering. For å ta høyde for eventuell framtidig bebyggelse og fortetting innenfor området foreslås en %BYA som er tilstrekkelig til å kunne etablere et bygg på størrelse med en idrettshall helt eller delvis innenfor området.

§ 4.3 i bestemmelsene angir at de internasjonale standardene for luftfart (ICAO og PANS-OPS) som setter begrensninger for plassering, utforming og høyder på bebyggelsen, samt krav til hinderfrie plan omkring rullebanen, skal følges. I tillegg vil også de norske bestemmelser for sivil luftfart (BSL) gjelde uavhengig av bestemmelsene. Bestemmelsen er videreført fra reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon.

Ved søknad om tiltak for nye bygg setter bestemmelsene krav til vedlagt illustrasjonsplan og formingsveileder. Bestemmelsen er videreført fra reguleringsplan for Ørland hovedflystasjon.

5.5 Hensynssoner

I reguleringsplanen er det angitt følgende hensynssoner:

Hensynssone flomfare (H320)

Deler av planområdet inngår i NVE sine registreringer av aktsomhetssoner for flom. Sonen er tatt inn som hensynssone, med bestemmelser om faregradsvurdering for flom ved utbygging med permanente eller midlertidige tiltak.

Bevaring kulturmiljø (H570)

Det er avsatt hensynssone for bevaring av kulturmiljø som omfatter deler av Hårbergtunet på gbnr. 169/109 og 169/11. Hensynssonen omfatter våningshus og tingstua (Bygningsnummer 183408313 og 183408321). Det er angitt bestemmelsene om at disse bygningene skal flyttes dersom dette er teknisk/økonomisk forsvarlig.

5.6 Bestemmelsesområder

Det er angitt bestemmelsesområder til automatisk fredede kulturminner. Disse søkes frigitt fra fredningen. Frigivelse kan skje med eller uten vilkår om utgravning.

5.7 Atkomster og eiendomsforhold

Forsvaret har gjennomført oppkjøp av eiendom i området for å gjennomføre utvidelse av Ørland flystasjon. All grunneiendom som inngår i planforslaget, unntatt vegareal i tilknytning til Uthaugsveien, er nå i Forsvarets eie.

Eksisterende atkomster fra Uthaugsveien inn i planområdet er forutsatt stengt.

5.8 Bebyggelse som er forutsatt fjernet

Bebyggelse i tunet på Hårberg (gnr 169, bnr. 111 og 109) er forutsatt fjernet. Dette omfatter blant annet bygninger med verneverdi (våningshus og Tingstua).

6 Virkninger av planforslaget

6.1 Landskap, estetikk og arkitektonisk kvalitet

Gjennomføring av reguleringsplanen innebærer en tydeligere eksponering av det militære området ut mot Uthaugsveien. Gjerdelinjer, jordvoll og infrastruktur i tilknytning til den ytre sikringen av flystasjonen vil være synlig fra Uthaugsveien, og markere en tydelig grense mellom det militære området og jordbrukslandskapet utenfor. Den ytre avgrensningen av flystasjonen som etableres innenfor området er en liten del av avgrensningen som er under bygging rundt hele flystasjonen.

I området ved Hårberg skole vil gjerdelinjer etableres tett opp mot Uthaugsveien, og integreres delvis i eksisterende bebyggelse. Funksjonen til gjerdelinjen som et avvisende tiltak for å hindre inntrenging på flystasjonen vil være tydelig lesbar i dette området. Utforming av avgrensningen reflekterer tiltakets funksjon.

Landbruksbebyggelsen og boligbebyggelsen i Uthaugsveien 82, 84, 88 og 92 vil ved gjennomføring av planen ligge nær ytre avgrensning av flystasjonen på to kanter.

Formgivning av bebyggelse og uteområder skal følge prinsipper i formingsveileder som fastsatt i reguleringsbestemmelser.

Ved gjennomføring av planen vil landskapsbildet helt lokalt i større grad være påvirket av flystasjonen, men tiltaket har et begrenset omfang sett opp mot et større landskapsbilde og virkninger av tiltak innenfor planområdet vurderes derfor som noe negative for landskap.

6.2 Landbruk

Jordene innenfor planområdet vil bli omdisponert til forsvarsformål som følge av regulering. Dette omfatter 22 daa fulldyrka jord med svært god jordkvalitet, og 7 daa innmarksbeite. Planen medfører dermed en avgang på totalt 29 daa dyrka jord.

Selv om jorda omdisponeres, vil deler av arealet kunne dyrkes videre. Dette gjelder både dyrkingsareal utenfor og innenfor flystasjons ytre avgrensning. Dette er en videreføring av praksis på flystasjonen i dag. Et anslag tilsier at opp mot 50% av det arealet som i dag er dyrket kan fortsette å dyrkes etter bygging av ny ytre avgrensning for flystasjonen.

Omdisponering av jord vurderes ikke å ha vesentlig betydning for driftsgrunnlaget på berørte driftsenheter.

6.3 Naturmangfold

De er ikke registrert naturtypelokaliteter innenfor planområdet. Rødlistede arter som er observert i tilknytning til planområdet er fugler som nytter arealet som en del av sitt leveområde, og som er knyttet til kulturlandskapet og det kystnære miljøet. Disse er også å finne inne på flystasjonen. Tiltaket innebærer en viss nedbygging av areal. I sum vurderes gjennomføring av planen å ikke ha vesentlige virkninger for naturmangfold.

Forholdet til kravene i kap II i naturmangfoldloven

De miljømessige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 skal legges til grunn ved utøvelse av offentlig myndighet, og det er gjort følgende vurderinger:

Til § 8 om kunnskapsgrunnlaget: Det ble gjennomført feltregistreringer av naturmangfold i 2013. Arealbruken og naturtilstanden i det aktuelle planområdet er lite endret siden den gang. En stor del av området er dyrket eller bebygd, og potensialet for verdifull natur vurderes som lite. Informasjon fra naturbase er innhentet i forbindelse med planarbeidet. Det vurderes at det foreligger god og oppdatert dokumentasjon av naturtypelokaliteter og arter i planområdet som et godt grunnlag for videre planlegging.

Til § 9 om føre-var-prinsippet: Siden kunnskapsgrunnlaget er godt er konsekvensene av tiltaket i forhold til naturmangfoldet godt kjent. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig, slik at det er liten fare for at tiltaket vil ha store og ukjente negative konsekvenser for naturmangfoldet.

Til § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning: Gjennomføring av tiltaket innebærer en viss nedbygging av dyrkamark og naturområder, men det er ikke registrert særlige naturverdier spesifikt knyttet til disse områdene. Det er for øvrig ikke kjent andre tiltak som vil påvirke naturmangfoldet i planområdet.

Til § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver: Planforslaget medfører ikke stor skade på naturmangfoldet. Avbøtende tiltak, hvor kostnad eventuelt skal bæres av tiltakshaver, er ikke nødvendig.

Til § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder: Tiltaket antas ikke å ha vesentlige virkninger for naturmangfold, og § 12 er således ivaretatt.

6.4 Kulturminner og kulturmiljø

Trøndelag fylkeskommune har gjennomført kulturminnelovens §9 registreringer (undersøkelsesplikten) innenfor planområdet. Resultatene fra de arkeologiske registreringene er tatt inn som del av grunnlaget for vurderingene i planen.

Planframlegget kommer i direkte konflikt med seks automatisk fredete kulturminnelokaliteter. Lokalitetene blir sterkt forringet/ødelagt (bestemmelsesområder – kulturminner som søkes frigitt). Bygningsmiljøet i tunet på Hårberg, med blant annet våningshus og Tingstua fra 1700-tallet forutsettes fjernet, enten ved at bygningene rives eller flyttes. Kleivhaugen ligger mellom planområdet og Viklem. Planområdet ligger derfor noe skjermet fra de høyeste kulturhistoriske verdiene i området som ligger ved Viklem/Ørland kirke.

Ut fra at de kulturhistoriske verdiene i planområdet er vurdert som store, og påvirkning er vurdert til sterkt forringet, vil planforslaget gi store negative virkninger for de registrerte kulturminner og kulturmiljø.

Automatisk fredete kulturminnelokaliteter innenfor planområdet er avmerket i plankartet som bestemmelsesområder med omtale i planbestemmelsene. Bestemmelsesområder er nummert fortløpende i plankartet: #1 (id 130798), #2 (id 130799), #3 (id 269963), #4 (id 115565), #5 (id

269957), #6 (id 270005). En større del av lokalitet id 130798 strekker seg utenfor planområdet og inn på gbnr. 169/1. Bestemmelsesområdet er her lagt i plangrensen.

Ved fjerning av automatisk fredete kulturminner etter dispensasjonsvedtak, vil sikring av kunnskapsverdien som kulturminnene har gjennom utgraving, være et viktig skadereduserende tiltak.

Planen forutsetter at den kulturhistoriske bebyggelsen fjernes fra planområdet. Flytting av bygningene til et egnet sted der gjenbruk, eventuelle museale formål vurderes, vil være et viktig avbøtende tiltak som vil redusere de negative virkninger for kulturminner.

6.5 Nærmiljø og friluftsliv

Området er ikke registrert som et viktig friluftsområde. Drifta av Hårberg skole har opphørt og skolen er erstattet av Brekstad barneskole som åpnet i 2018. Ballekeplass ved Meldalsveien er lite egnet for barns bruk på grunn av støyforhold. Området omfattes ellers av landbruksområde og bebygd område som i liten grad har vært tilgjengelig for friluftsliv og almen ferdsel. Det vurderes som positivt for barns interesser og oppvekstmiljø at skoledrift og beboelse i rød støysone opphører, jfr. rikspolitiske retningslinjer for barn og unge. Gang-sykkelveg forbi Hårberg skole bygges noe om, med innskrenking av rabatt mellom kjøreveg og gs-veg. Denne løsningen kan oppleves å ha noe lavere standard. I sum vurderes virkningene for nærmiljø og friluftsliv å være noe positive.

6.6 Grunnforhold

Tiltaket vurdere å ikke får vesentlige virkninger for grunnforhold, verken med hensyn til grunnstabilitet eller grunnforurensning. Eventuelle funn av forurensede masser skal hensyntas etter gjeldende lover og forskrifter under anleggsarbeidet.

Forsvarsbygg har som målsetting at matjord skal tas vare på som en ressurs og gjenbrukes på eller utenfor flystasjonen. Håndtering av jordressurser er nærmere omtalt i miljøoppfølgingsplan for ytre miljø.

6.7 Trafikkforhold

Planforslaget medfører ikke et økt antall arbeidsplasser eller økt bosetning, og medfører ikke økt trafikk. I anleggsfasen kan gjennomføring av tiltaket medføre anleggstrafikk og masseforflytning, samt midlertidig omlegging av veg.

Avkjørsler inn i planområdet fra Uthaugsveien stenges, og dette bidrar til et mer oversiktlig trafikkbilde.

6.8 Risiko og sårbarhet

Det er utarbeidet egen rapport med ROS-analyse i forbindelse med planforslaget. Tre uønskede hendelser er identifisert som aktuelle. For ingen av hendelsene er det vurdert å være påkrevd med gjennomføring av risikoreduserende tiltak, men for to hendelser (flom i vassdrag, brann i bygning) har forhøyet risiko knyttet til tap av materielle verdier, og det foreslås risikoreduserende tiltak.

Tabell 6-1 Tabell over identifiserte uønskede hendelser

Nr	Hendelse	Begrunnelse
1	Flom i vassdrag	Deler av området er registrert i NVE sine baser for aktsomhetsområde for flom
2	Brann i bygninger	Planområdet omfatter bygningsmasse som forutsettes bruksendret.
3	Svikt i avløpshåndtering/overvann	Avløpsvann må pumpes. Økt behov for håndtering av overvann

6.8.1 Risiko for liv og helse

Tabell 6-2: Oppsummering av risiko for liv og helse

SANNSYNLIGHET	KONSEKVENSER FOR LIV OG HELSE			
		Små	Middels	Store
	Høy (> 10%)			
	Middels (1-10%)	1,3		
	Lav (<1%)		2	

Det vurderes ikke behov for risikoreduserende tiltak.

6.8.2 Risiko for stabilitet

Tabell 6-3 Oppsummering av risiko for stabilitet

SANNSYNLIGHET	KONSEKVENSER FOR LIV OG HELSE			
		Små	Middels	Store
	Høy (> 10%)			
	Middels (1-10%)	1,3		
	Lav (<1%)		2	

Det vurderes ikke behov for risikoreduserende tiltak.

6.8.3 Risiko for materielle verdier

Tabell 6-4: Oppsummering av risiko for materielle verdier

SANNSYNLIGHET	KONSEKVENSER FOR MATERIELLE VERDIER			
		Små	Middels	Store
	Høy (> 10%)			
	Middels (1-10%)	3	1	
	Lav (<1%)			2

Forslag til risikoreduserende tiltak for tap av materielle verdier:

Tabell 6-5 Forslag til risikoreduserende tiltak

Nr.	Hendelse	Risikoreduserende tiltak
1	Flom	Gjennomføre faregradsvurdering ved etablering av nye bygg innenfor område med hensynssone flomfare. Kartlegge flomveier. Ved gjennomføring av tiltak vurderes konsekvenser å reduseres til små, og risikoen blir dermed akseptabel. Tiltak innarbeidet i planforslag.
2	Brann i bygninger	Koordinering av sivil og militær beredskapsinnsats, tilgang til brannobjekter mv.

Forsvarsbygg er et statlig forvaltnings-organ underlagt Forsvarsdepartementet. Vi utvikler, bygger, drifter og avhender eiendom for forsvarssektoren.

Postboks 405 sentrum
0103 Oslo
Telefon: 815 70 400
www.forsvarsbygg.no

